

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetők száma	19
Előfizetők száma	6
Előfizetők száma	20

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedő ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Törvényen kívül.

— május 2.

Gyönyörű május hónapjában tehát a boldog ellenzék learathatja áldatlan munkájának eredményét. Verheti a mellét: elértük, a mit akartunk, belekergettük az országot a törvénytelenességbe, megakadályoztunk minden alkotást, meddővé tartottuk a parlamentarizmust, úgy történt minden, a hogy mi kiereszoltuk, nincs adóvégrehajtás, nincs katonaszedés, mienk a diadal!

A ki pedig erre csóválni merészi a fejét, az gonosz hazaáruló. A ki nyíltan ki meri mondani, hogy ez nem jól vagyon így, a nemzet sokkal többet veszít, mint a megnyit a duló kisebbség teljes győzelmével elérhetné: az legyen készen reá, hogy lehurrogják, kiegészézik, szemébe vágják a nemzet igazai iránt való érzéketlenséget s még jó, ha egyéb durva kifakadásokban nem részesül.

Ezen a helyen számtalanszor megirtuk már, hogy a katonai javaslatokért nem lelkesedünk; a Gotterhaltét nem türjük; azon az

állapoton, hogy a katona, ha nemzeti érzésekért megbünteti a növényeket, május elsején előléptetésre számíthat, felháborodunk.

De kérdés, hiszi-e a függetlenségi-párt, el tudja e hitetni egyetlen józan emberrel, hogy ezentul minden egy varázsütésre megváltozik, különösen pedig, hogy az általa választott és öt hónapon át kipróbált és most a törvényen kívül állásba szorult eljárás a helyes módja az állapotok böles megváltoztatásának?

Erre a kérdésre csak egy lehet a felelet. Az ellenzék hadi terve szerencsétlen. Egy lépéssel sem viszi előre az ügyet. Ellenkezőleg. elmérgesíti az erőszakosan feltépett sebeket, táplálékot ad a magyarság ellen való ádáz gyűlöletnek, bizalmatlanságot ébreszt és tönkreteszi mindazt, amit higgadt államférfiak rendszeres működéssel, zajtalanul, a politikai viszonyok figyelembe vételével, de a nemzet jogainak állandó szemelött tartásával lassan megmunkáltak a nemzeti sikerek biztosítása érdekében.

Es ez a május elsejével beállott törvényen kívüli helyzet komolyabb veszedelme.

Mi következhetik az erőszakosság e meddő diadalára? Van-e a vitarendező hősök közt egy is, aki azt reméli, hogy akár kormányválsággal, akár más módon célt ér a kisebbség? A Széll-kormány lemond és nyomban utána jön a Lengyel-Papp- s Egyéb Zoltánok kormánya. Önálló magyar hadsereg, külön vámterület, magyar nemzeti bank satöbbi — egyszerre az ölnkbe pottyán. A nemzetiségeink nem marnak, nem gyaláznak, nem gyűlölnék többé. Mihelyt az egyetemi fiatalság kivonul a katonai javaslatok ellen, a horvátok mindjárt nem mernek magyar feliratokat, magyar zászlót letépní. Szóval nyakig uszunk a tejben-vajban és a boldog nemzet jó Madarász bátyánk indítványára nádorra választja Kubik Bélát.

De ha mind ebből semmi sem lesz, ha a kiabálós vadászok hiába tarolták le a zöld vetéseket, zsákmány nélkül kell visszavonulniok. — miután az idej termés alaposan

Amerikai vasuti kaland.

(Egy utas naplójából.)

Amerika a vasuti szerencsétlenségek hazája, Nemcsak az összeütközések és egyéb hasonló balesetek hazája, hanem a rablók által megtámadott vonatok különleges földje. Csaknem minden hónap meghozza a maga ilyfajta szenzációját. Hanem ez a vasuti kaland, amelyet egyik utasa mond el, megkapóan eredeti részleteivel, a ritkaságok közé tartozik, még Amerikában is. Rövid táviratunk már hozta ennek az esetnek a hírét; de csak a következő elbeszélésből tudjuk meg minők voltak az epizódjai.

* * *

— Minden esztendőben február havát barátaim körében Chicagóban szoktam eltölteni. Január 30. volt. Hetek óta rémes hidegek jártak, a legteljesebb idő. Prémek kabátomba burkolva este beszálltam a st-louisi állomáson a Chicago-Alton-Line gyorsvonatára, amely másnap reggeli 8 órára érkezik utam célponthoz.

Mitegy utunk közepén haladtunk épen: az utasok fülkéibe húzódva aludtak, gondtalanul bizva magukat a zakatoló kerekekre, amelyek chronométer pon-

tossággal visznek előre a rengeteg pusztá területen.

Talán félóra járásnyira lehattünk egy épen elhagyott állomástól, amikor a vonat váratlanul magállt.

Rendkívüli dolog történhetett, mert állomásnak híre sincs azon a tájon s vízzel is el volt látva a lokomotív. Nagy fáradtsággal sikerült végre felnyitnunk a befagyott ablakokat. Alig dugta ki azonban féltucat a kíváncsi fejét az ablakon hogy az éjszakába kikémleljen, hirtelen sietve vissza is rántotta ismét . . . a következő pillanatban vagy tíz karabély dördült el a vonat felé; az egyik golyó áthatott a coupé falán is, de szerencsére nem talált el senkit.

Csak egy pillantást vetettem ki a tájakra s az elhangzott lövések nélkül is megértettem volna, hogy a leghirhedtebb vidéken jártunk, illetve állottunk meg. Természetesen tisztában voltam azzal is, hogy mi történt.

A vonaton, mint vészkiáltás hangzott végig a rémület szava:

— Train-robbers! Vasuti rablók.

Egy-két pillanat alatt valamennyi asszony ájuldozott, sikoltott vagy leborult, imára kulesolt kézzel.

Tudja mindenki, hogy ezekkel a vasuti rablókkal nem nagy szerencse találkozni ilyen pusztaságban; siettünk te-

hát, amely gyorsan csak lehetett, érték-tárgyaikat sebtiben az ülések párnái alá rejtteni.

Ez az előjáték rövid percekig tartott.

Ami kocsink, mint általában az amerikai vagonok, átjáró szalon volt, ajtóval mindkét végében. Körülbelül hatvanan voltak az utasok.

Néhány perccel a karabélylövés után rettenetes dördület hangzott fel, csaknem megsiketítve mindenkit.

— Dynamit! . . . dynamit! — ordította egyszerre valamennyi utas.

A posta waggont, amelyben rendszeren nagyobb készpénzösszeg van, fölrobantották! . . .

Ugyenebben a pillanatban két férfi jelent meg a waggonajtóban. Az arcukat zsebkendővel takarták el, hogy csak a szemük látszott. Az egyik férfi egy herkulesi termetű marcona alak, fegyvertelennek tűnt fel. Hanem a társának mind két kezében revolver csöve fénylett, amely ráirányult az utasokra.

— Hands up! A kezeket föl! — szólt a parancs, amit első szóra teljesített mindenki, még pedig oly pontossággal, mintha a gyakorlótéren lettek volna.

Az ájult nőket kivéve, a fejé fölé tartotta a két kezét mind; ilyen módon a rablók biztosítva voltak védekezésünk

tönkregázolták: mit szól vajjon ehhez a megsanyargatott magyar nemzet?

Vármegyei tisztviselők mozgalma.

május 2.

Az állami élet minden ágában, tehát a közigazgatásnál is, erkölcsileg kifogástalan és anyagilag független tisztviselőkre van szükség. Csak az anyagi gondoktól ment, jól fizetett tisztviselő lehet az állam hasznos szolgálója.

A jó tisztviselőt szereti az állam, megbecsül a felelősség, szeret az alantas, tisztel a közönség, mert a jó tisztviselő önzetlen, munkás, önértékes és igazságos. — Az állam érdeke a jó közigazgatás csak jó tisztviselőkkel lehetséges; jó tisztviselő csak az lehet, a kinek tisztességes megélhetése biztosított van; az állam érdeke tehát, hogy a közigazgatás tisztviselői jól fizetett, független egyénekből álljanak.

A vármegyei tisztviselői jelenleg gyatra fizetésből kénytelenek megélni. Helyzetük tarthatatlan, rendezetlen és kétségbeesítő. Ezért panaszkodnak, ezért tanácskoznak és a miatt tartottak nem rég Budapesten országos kongresszust.

A társadalom a vármegyei tisztviselők országos mozgalma szimpatiaival kíséri s a fizetésrendezés és fizetésemelés mielőbbi keresztülvitelét közszükségnek tartja.

A milyen a tisztviselő, olyan a kedélye és munkája; ennek áldását vagy átkát milliók érzik s így az ország lakosságának jóléte és nyugalma a közigazgatási tisztviselői kar jogos érdekeivel összhangzásban áll.

Az állami élet ferdeségeire, közéletünk gyámoltalanságára vall, hogy a vármegyei tisztviselők, a politikai hatalom letéteményesei — a kik munkával

elhalmozva, ezer gondtól gyötörve, az állam, a megye, a község és egyén szolgálatában öszülnek meg — magukra hagyva önmaguk kénytelenek sivar helyzetüket és rendezetlen anyagi viszonyukat országvilágnak feltárni s együttes erővel érdekeikért sikra szállani.

Országos mozgalomuk eredménye nem lehet kétséges. Egyetértés, önértékes fellépés, kitartás és céltudatosság mellett elerik vágyaikat.

Két hatalmas fegyver már kezükben!

A mozgalom országos, tehát egyöntetű, egységes, tömör és kiterjedt, nincs közöttük félreértés; távol minden személyi érdek, az elvek vezetnek őket s így 63 megye megokolt kérelmét és önértékes panaszát még a süket füleknek is meg kell hallani!

S ezen országos mozgalom mellett a közvélemény harcol; nincs hang, mely fellépésüket zavarná; nincs ember, ki elítélné; mindnyájan méltányoljuk mozgalomuk őszinteségét, komolyságát és sürgettségét.

E mozgalomnak a közvélemény ad súlyt s fellépésüknek a társadalom szolgálatát erkölcsi alappal.

Erkölcsei alapon egyöntetű országos mozgalom: ez már felsiker.

Egészséges gondolat volt a községi jegyzők anyagi helyzetét is a kongresszus hatáskörébe vonni, mert a jegyző, mint a közigazgatás legalsó tisztviselője ezer urat szolgál, hozzá boldog boldogtalan fordul, de sajnos, ő senkihez sem fordulhat támaszért s így közvetlen felelőssége, a vármegye önzetlen tisztviselőinek támogatásában remélheti csak rég panaszolt kívánságai teljesítését.

Szép szó, okos beszéd már nem használ; abból nem lehet megélni. A tisztviselő nem kér alamizsnát, jutalomra sem vágyik, de a kiérdemelt kenyeret ne vonják el tőle. Joga van a tisztességgel megélhetésre, meg kell tehát azt neki adni.

Eddig türt, szenvedett és remélt; ideje, hogy véget érjen a lehetetlen helyzete: haladéktalanul, mielőbb.

E mozgalmat nem állíthatja meg más országos érdek; ezekkel egyszerre kell, hogy megoldassék a tisztviselők helyzete.

Ha pedig elérték e céljukat, ne álljanak meg a féluton. Az igaz ember a végsőcélig megy, hacsak ki nem dől. Kívánják a szolgálati pragmatika életbe léptetését, mert jó fizetés és szolgálati pragmatika: anyagi és erkölcsi függetlenség!

A farkas és a bárány.

Irta: ifj. Ábrányi Kornél.

május 2.

Mindnyájan ismerjük Phaedruss meséjét, mely így kezdődik: „Superior stabat lupus.“ Ezt a mesét játszta el ma az obstrukció, midőn a kormányt okolja, hogy „felzavarta a vizet“ vagyis, hogy az exlex megint a nyakunkon van. És midőn így szieskedik az obstrukció, mire számít. Arra, hogy a közvélemény csupa félkegyelmű emberből áll, a kivel ezt el lehet hitetni.

Hát igaz, a közvélemény Magyarországon sokféle emberből áll. Nagyon jóra való, egyszerű honpolgárok élnek falvakon s városokban, a kik derekasan megteszik a maguk kötelességét a saját foglalkozásuk körében, de a politikában nincsenek annyira beavatva, hogy a saját fejük vezethetné őket. Aki közel fér hozzájuk, annak a fejével gondolkodni s annak a szájával beszélni. S ha vannak olyanok, akik megzavarják a fejüket jóhiszeműen tévednek és tiszta hazugsággal vétkeznek a haza legdrágább kincsére, az alkotmány ellen.

Ezeket fel lehet izgatni a politikai vígőcéknek, a kik ma épp úgy járják

ellen. Most tehát kezdetét vehette a fosztogatás, ami meg is történt a legnagyobb gyorsasággal és épen olyan ügyességgel mint eleganciával.

Mínt hogy az én helyem az ajtó közelében volt, egyike voltam az elsőnek, akik sorra kerültek. Szerencsémre sikerült előzőleg arany órámat és egy tekeres dollár bankót az ablaktábla hézagába rejteni s így a zsebemben csak néhány kisebb bankót talált a rabló, amit nagy káromkodással fogadott is. Drága prémes bundámból következett a briganti, hogy a legtöbbet érő tárgyaimat biztonságba helyeztem; de ideje nem lévén a kutatásra s különben is sokkal bőlebb, semhogy előnyös helyzetét erőszakkal kockára tegye, tovább sietett a következő áldozatok elé. Szép szomszédnőm busasan kárpótolta is a veszteségért, amennyiben maga nyújtotta feléje összes értéktárgyait, amit a bandita mosolyogva s udvarias meghajlással csusztatott zsebébe.

Egy velem szemközt ülő hölgy hiába igyekezett az ujjáról lehuzni a gyűrűjét, amely sehogy sem akart lejönni. De a rabló, amint ezt észrevette, közbe lépett.

— Hagyja csak, kisasszony, ha ez mindene. Sokkal inkább gentleman vagyok, semmint elraboljam egy ilyen szegény kedves leánynak egyetlen ékszerét.

Aztán — bocsánat kérve a hölgyektől a háborgatásért — folytatta munkáját a két vakmerő.

Ami engem illet, én természetesen boldog voltam, hogy ilyen könnyűszerrel szabadultam meg a csávától s immár a néző szerepét foglalhattam el.

Nem folythattam el a szégyen érzését e látványnál. Szinte hihetetlen volt mekkora gyávasággal tűrte ez a 20—30 erős férfi, akinek mindegyiknek töltött fegyvert is rejtgetett a zsebében, hogy ez a két bandita, egyikük még fegyvertelenül is, minden ellenállás nélkül kifossa őket. De megvoltunk babonázva valamennyien s különben is annak a féltelmetesen ragyogó szemű embernek a revolvere, amely rászegződött minden pillanatban mindenkiere, hihetetlen gyorsasággal cikázva körül a termen, az első gyanus mozdulatra eldőrdült volna.

A fegyvertelen bandita a legnagyobb hidegvérrel járta végig az összes utasok zsebeit! legjobban jártak az ájult asszonyok, akiket nem bántott. Akkor aztán, fegyveres társa hátréte mellett, elhagyta a vaggont.

Ez az egész jelenet alig néhány percig tartott s megdöbbentő erejű képét mutatta annak, hogy mire képes két bátor szívű legény egy fejét vesztett tömeggel szemben.

Hanem az utasok rablása csak jelentéktelen része volt a vállalatnak; ez alkalommal a főcél a postaköcsi kifosztása volt. Az elért eredmény állítólag 200.000 dollár készpénz volt, de valószínűleg tetemesen nagyobb, mert a vasutársaságok

ilyen esetekben rendszerint kevesebb veszteséget vallanak be a hatóságoknak.

Hogy mikor történt a vonat megállításása, azt a későbbi vizsgálat pontosan kiderítette. Amint ez már szokásos, a gépészt hamis jelzésekkel kényszerítették megállásra. Amikor aztán az orra előtt látta a revolvereket, tisztában volt a helyzettel s belenyugodott. A fűtőt aki nem emelte fel elég gyorsan a kezét, agyonlőtték. A vonatvezetőt és a gépészt aztán két rabló leparancsolta a vonatról s őrizete alá vette. A többi bandita pedig megosztotta a munkát előzetes tervvétel szerint. Mínt hogy a posta köcsi hivatalnok nem volt hajlandó fölnyitni az ajtót s egy pár revolverlövés sem térítette észre, fölrobbantották.

A műtét befejeztével a négy rabló megparancsolta a gépésznek, hogy kapcsolja le a vonatot a lokomóvtól. Így aztán az utasok s az egész vonat ott maradt a nyílt pályán, míg a banditák több kilométernyire elrobogva a géppel azt ott megállították, a tüzöt elolták, a gőzkazán ventilátorát felnyitották és — eltűntek az éjszakában.

Amíg a gépész a legközelebbi állomásig gyalogolt, sok drága óra mult el, tökéletesen elég idő arra, hogy a banditák nyomot veszthettek s még vérebelkel sem voltak már fölkutathatók.

A mi vonatunk öt órai késéssel ért Chicagóba.

kerületeiket, mintha választások előtt állanának, és éppen úgy csődítik össze az embereket, mintha kortes felvonulásokról volna szó: de hát csupán ezekből áll-e Magyarország a közvélemény?

Szerencse, hogy nem így van! Magyarországon is a közvélemény azokból áll, a kiket a magassabb intelligencia jogosít fel arra, hogy a közvéleménynek irányt adjanak és az események felett bírói szöket üljenek. S lehet-e Magyarországon intelligens és gondolkodó, ember, aki elhiggye az, hogy az obstrukciónak és az exlex-nek a kormány és a többség az oka?

És az is igaz, hogy a mennyire a farkas a szerepét játszta eddig az obstrukció a kormánnyal és a többséggel szemben, épp annyira bárány is volt szelidség és türelem dolgában a kisebbséggel szemben a szabadelvű párt. De vajjon ugy lesz-e ezután is, midőn már világos, hogy a szelidség és türelem mit sem használ, mert az obstrukció vaksága és vadsága nem ismer határt? Ugy lesz-e ezután is, midőn világos, hogy a farkas ezt a türelmes bárányt meg akarja enni?

A jelek azt mutatják, hogy az exlex volt a határ. És csak hogy eddig volt szelid és türelmes a szabadelvű párt, de innen kezdve nagy metamorfózison fog keresztül menni. Mert a bárányból oroszlán lesz.

A jelek arra mutatnak, hogy a szabadelvűpárt, mely eddig némán és türelmesen várta, hogy az obstrukció mikor fog észre térni és mikor fog fölbredni benne a lelkiismeret, — ezután már nem fogja némán tűrni azt a fékevesztettséget, melylyel az obstrukció a maga makacsságáért kész rombadönteni az alkotmányt is. És valószínű, hogy az exlex beálltával a szabadelvűpárt korifeusai egymásután fognak sikra szállani, hogy az obstrukció alárcát letépjék és nagyra nőtt szarvait letörjék.

Nem fogják tovább tűrni azt a terrorizmust, mely által az obstrukció hősei máris konventet csináltak a parlamentből. Lefoglalták saját részükre a szólás szabadságot, mert csak önmaguknak engedik meg, hogy azt mondják, a mi nekik tetszik, ellenben ugyanezt a többség szónokainak meg nem engedik. Ha a többségből kel fel valaki, hogy elmondja a maga meggyőződését, — lehurrogják és vad ordítások közt akadályozzák meg hogy szólásjogát gyakorolhassa.

Lefoglalták a maguk számára a ház szabályokat — mert csak azt türik abból, a mi nekik kedvez — s mindent lehetetlenné akarnak tenni, a mi a többség jogait védi és biztosítja.

Lehet-e, szabad-e azt tovább is némán tűrni?

Teljesen érthető, ha a szabadelvűpártnak semmi kedve nincs arra, hogy a türelmes bárány szerepét játszta tovább is és a milyen egyértelműleg követte a szabadelvűpárt az obstrukció által felidézett exlexbe a kormányt, épen olyan egyértelműleg fogja követni abba a harcba is, mely az obstrukciót megakarja meg fogja törni.

A közvélemény pedig itélni fog. És ugyanakkor az az intelligens és gondolkodni tudó nagy réteg is, mely hivatva van itélőszéket ülni, fel fogja emelni tiltakozó szavát, azok ellen az árkuszi játékok ellen, melyekkel az obstrukció a maga igazi céljait leplezni és rombolásait takargatni akarja.

Mert az obstrukció bűnét, melylyel az ex-lexet előidézte, nem fogja menteni az, hogy a kormány és a többség min-

dent meg fognak tenni arra nézve, hogy az ex-lexből semmiféle hátrány ne származzék sem az országra, sem az alkotmányra.

Ez a körülmény az obstrukciónak nem mentsége lesz, hanem nemezése.

S ez a nemezés éppen az ex lex alatt fogja utolérni az obstrukciót. — S ami által a kormányt és a többséget megtörni remélte, — ő fog megtörni az alatt.

Ha csak ez az ország nem érdemli meg már az alkotmányos parlamentarizmust, és az abszolutizmusra már teljesen meg van érve.

De ez is el fog dőlni, a mostani exlex alatt.

Egyről-másról.

Budapesti levél.

Írta: **Lux Terka.**

Nyolc-tíz nappal ezelőtt még hótól fehérlettek a budapesti háztetők s május elsejére az orgonabokrok mégis kiontották magukból illatos kincsüket. A budai oldal olyan, mint egy szép asszonynak parfümmel itatott fátyola, melyet, ha a szél fu, álomra hajtó illattal telik meg tőle a levegő.

Az öreg budai házak kőkerítésén kíváncsian hajtogatják ki a sok esőtől harmatos fejüket a gazdag orgona ágak s ha a fővárosi ember látja a naptárból, érzi is a nap melegéből, hogy tavasz volna, vagy mi s ezt a tavaszt látni is akarja, akkor csak keresztül megy a Dunán és a hamvas lila ágak megmondják neki oda át: Tavasz bizony, tavasz van, a remények, szerelmek, házasságkötések ideje! . . .

Még a kövek közül is fű nő ki, minden kis bokorka virágot esőkol a nap s ilyenkor talán még a legdohosab irodák megrokkant kalmárai is kedvet kapnak hozzá, hogy a virágos bokorról leszakítsanak egy ágat.

Csakogy letépni, anélkül, hogy ne legyen kinek adni — nem érdemes. Ezért csupán szerelem, vágy és reménykedés május havának minden rebbenése, szelőlőjének minden sóhaja és virágainak illata. Üdv neked szép, ifjú május, tavasznak bájos arája, szerelemnek patrónája.

A téli bálokon a zsurokon kötött szerelemnek te himezed ki virágos utját a templomig, te vagy a lohadó, didergő, lelkesültségét vesztett téli szerelmeknek virágos ostoru pásztora, te hajtod akolba az eltévedt juhokat és te rendeled ki minden kis katica bogárnak a maga párját.

A budapesti templomokban most napirenden vannak a fényes esküvők. A katolikus mágnavilág kedvelt eskető helye a József-utcai Jézus Szent-Szive temploma, a hol utóljára a bájos konzervatív Wenckheim Mariska grófnő esküdött. És a budapesti nők, úgy az előkelő gazdag nők, mint a szegény kis varróleányok a világegyet se mulasztanak el egy-egy ilyen esküvő megnézését.

Készek óraszámra ácsorogni az utcákon, vagy a hűvös templomok kőköcskájén, mert a nőket a saját életüknél is jobban érdekli a főrangú nők és színésznők élete. Ez a kettő. Erről álmodoznak ezek érdeklik őket és a legkisebb részlet is az életükből.

S pláne a házasságok! Nagy Isten nagy sor is az, „hogy néz ki” egy grófkisasszony ha szerelmes? Sáppadt e, vagy izzók-e arcoeskái s ami még ennél

is fontosabb, miből van a ruhája és hogy van szabva, hogy száll le a kocsiról, milyen hosszú az uszálya és hogy viselkednek azok a fényes nevű vendégek?

Azokat a nőket azonban, akik május elsején tüntető körmenetet rendeztek aligha érdekelné az ilyesmi. — Szegény munkásnők, gyárakban dolgozó sápadt leányok és asszonyok, a kiknek minden gondjuk helyzetük javítása s kiknek nem divatos keringők és ábrándok a nótájuk, hanem a munkásmarseilleisse.

Mindenesetre az összes budapesti munkások májusi tüntetései között, ezeknek a nőproletároknak körmenete volt a legérdekesebb.

Eléggé szomorú jele ez a munkásnők elégedetlenségének. A nő, mint históriai multja is mutatja, évezredekig türelemmel viselte az elnyomatást s most, mikor az élet kapuja ő előtte is tárva van, most sem szívesen panaszkodik nyomoruságáról s ha már megteszi, komoly oka van rá.

Nem minden pályán válik be a nő de a hol csak két kezének ügyességére és szorgalmára s természetében rejlő türelemre van szükség, — ott előtte áll a férfimunkásnak. És ha már ők is panaszkodnak és elégedetlenek, okuk lehet rá.

A nő munkásnak sokkal becsesebb és több értéket képvisel minden krajcár a mit ő keres meg, mint a férfi munkásnak. És bár rosszabbul lesz fizetve, mint a férfi, keresetével mégis több eredményt ér el, minden fillérjét komolyan és alaposan meggondolt okkal adja ki.

Ez a májusi körmenet tehát nem a vigságok és örömeik megnyilatkozása, és sehogyse illik bele a kenyér szava ebbe a poétikus, gyöngéd ünnepekben.

És egyáltalán a keserűségeknek semmi tiszteltetésére nem alkalmas ez a rózsaszínű hajnalos virág illatu nap. A szociálisztikus természetű tüntetéseket nagyon okos dolog lenne inkább az őszihónapokban tartani meg. Május elseje nem arra való, hogy az emberi nyomorusággal prezenitáljuk, a természet ünnepe, mert ez a nap olyan ajándék, a mit a természet ajándékoz az embereknek.

Ne a nagyvárosokban, keressük tehát a tavasz ünnepe, hanem a falun, a falun a hol májusi fát állítanak a leányok a leányos házak ablakai alá, s a hol a természet ünnepe nem zavarja az emberi nyomoruságok kontrasztja.

A fővárosi ember csak ebből a kontrasztból vesz tudomást a tavasz ünnepe, meg a seres és szemetes kocsik felbokrétázott lovaiból.

Itt-ott éppen látni egy egy elegáns kocsit, világos ruhás szép asszonyok tele tűzik a kocsit ernyőjét fűrtös virágu akác-csal, orgonaágakkal s amerre elrobog ez az illatos fergeteg, ott egy pillanatra mézédés illattal telik meg a főváros kormos levegője.

Azért mégis üdv neked szép ifjú május, tavasznak bájos arája, szellemnek patrónája!

KÖZIGAZGATÁS.

A városok új törvénye.

Dr. Tóth Pál memorandumja.

A törvényhatóságok polgármesterei, a kik második kongresszusukat a múlt év májusában Szegeden tartották, most május 18-án tudvalevőleg Debrecenben jönnek össze, értekezni a város nagy ügyei felől.

A kongresszus legérdekesebb és legnagyobb fontosságú tárgya Tóth Pál dr. szegedi h. polgármester előadása lesz a külön városi törvénybe felveendő irányelvekről.

A városok és a kormány egyaránt érzik egy külön városi törvény alkotásának szükségét s a városok a szegedi kongresszuson abban állapodtak meg, hogy a külön városi törvény irányelveire vonatkozó véleményüket ez év márciusig beküldik Tóth Pál dr. szegedi h. polgármesternek, a ki valamennyi vélemény és saját tapasztalatai alapján dolgozza ki a kormányhoz intézendő nagy memorandumot.

Mint már megírtuk, egész sereg törvényhatósági város beküldte már a maga tanulmányát s Tóth Pál nagy szorgalommal dolgozik a kongresszus elé terjesztendő javaslaton, melynek befejezését nagy érdeklődéssel várjuk.

Mint értesülünk, Tóth Pál az irányelvek kidolgozásánál nem tartja magát az új fővárosi törvénynek eddig nyilvánosságra jutott elveihez. — hanem egész más szellemben készíti memorandumát, különösen szem előtt tartván huszonöt éves tisztviselői működésének tapasztalatait.

Fölöttébb érdekes a törvényhatósági közgyűlésekre vonatkozó passzus, mire nézve Tóth Pálnak először az a véleménye hogy a közgyűlés tagjainak a számát redukálni kell, azonban a meghagyott városi képviselőket rá kell szorítani a közgyűlések látogatására, mint a közigazgatási bizottságban teszik.

Másodsorban az autonómiát illetőleg az a Tóth Pál-felfogása, hogy legyen a közgyűlésnek a lehető legnagyobb ellenőrzési joga, de mentül kisebb hatásköre, mert az ilyen soktagu testület sok esetben bénítólag hat a közigazgatásra.

× **Az exlex Debrecenben.** Fauszt Elek pénzügyigazgató tegnap átiratban tudatta úgy a megyei, mint a városi hatóságokkal, hogy tekintettel a fenálló politikai viszonyokból eredő törvényen kívüli állapotra, május 1-től kezdve adóvégrehajtás utján az adókat az adóhivatalok nem hajthatják be. Ez pedig úgy értelmezendő, hogy kényszervégrehajtást nem lehet foganatosítani, de aki most nem fizeti az adót, az exlex állapot után az adókat késedelmi kamattal kell majd megfizetnie. Nagyon ajánlatos tehát az adókat rendszeresen fizetni.

× **Birtokhatár megjelölés.** A törvény értelmében a birtokok mesterséges határjelzőkkel látandók el. Erre vonatkozólag a közgyűlés határozatából kifolyólag s a főmérnöki hivatal tervei szerint már ebben az évben hozzá fognak a munkálatokhoz. Miután az idő most már jobbra fog fordulni a határkövek felállításához rövid időn hozzáfognak.

× **A szegényügyi bizottság ülése** Tegnap délután a városi szegényügyi bizottság Szabó Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, a melyen apróbb folyó ügyeket intéztek el. Két szegény embert fel-

vettek a szegényházba, 6 embernek pedig segélyt adtak.

× **Esküdtképes egyének össze írása.** Az esküdtképes egyének összeírására kiküldött bizottság ma délelőtt 11 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tart, a melyen véglegesen megfognak alakulni s azután az összeírásra vonatkozólag megteszik a szükséges intézkedéseket.

Agról-ágra.

Május elsején.

Virágos május elsején a fák
Fehér menyasszonykoszorút viselnek,
Bokrétás diszben hajlong minden ág.
A madarak vidáman énekelnek,
Új élet árja száll a levegőben,
Az ég esőkjától zöld remény fakad,
S az ifju nap szerelme egyre hőbben
Szórja a földre a sugarakat.

S a természetnek e szép ünnepén
A rab tömeg kitódul a szabadba;
Könnyit a benne összegyűlt epén,
Kiönti mérgét lázadó szavakba,
Özönlik a vörös zászló nyomában,
Makacs haraggal zugva jelszavát:
Öröme nincs május friss illatában,
Sorokba más nem gyűjti, mint a vád.

Képzelt ellenfelének panaszát,
Küzdelmét nem érti, meg se hallja;
Nem ismer Istent, nemzetet, hazát,
Mert elveit a gyűlölet sugallja,
Beesmerli gaznak, zsarnoknak, herének,
A ki nevet, pénzt, rangot örököl,
A munka, a verejték emberének
Igy lesz vezéreszméje az — ököl!

Mily balga cél pedig az igazat
Igaztalanság mécsével keresni!
Hisz a valónak hajnala hasad
S az új felhőt biborfénybe festi.
A napvilagnál aztán kiderülhet,
Hogy a világrend hajszályait sem ing:
Még sózni mindennapi kenyérünket
Mindannyiunknak vannak könnyeink.

De a tömeg nép nem böleselkedik,
Csak szomjasan les május elsejére;
E kizsárolt heverdel ünnepig
Éretlen eszméktől felforr a vére,
Shogy csilapuljon, nincs rá más megoldás,
Mint a vörös zászlókra irt szavak,
A fő, hogy szabad legyen a rikoltás
S borok, sörök bőséggel folyjanak!

A munkás-ünnep.

A szociálisták felvonulása és gyűlése.
— május 2.

A debreceni szociálista munkások nevében Egri András és társai május elsejét megelőzőleg bejelentették a polgármesternél, hogy a szociálisták nemzetközi ünnepükön felvonuló menetet és gyűlést szándékoznak tartani. — Kovács József polgármester a felvonulást betil-

totta, a nyilvános gyűlést azonban megengedte, kijelölve erre a célra a Nagyerdőben levő régi korcsolyapálya területét.

A szociálisták figyelmen kívül hagyva a felvonulásra szóló betiltási rendeletet, kora délután összegyűltek a Széchenyi-útea végén levő térségen. A több mint 600 főből álló néptömeg négyessorokba fejlődve teljes rendben indult meg a Nagyerdő felé, utba ejtve a Széchenyi, Piac és Péterfia utcákat.

Mi ugyan semmi rosszat nem látunk a törvény által nem üldözött elvek törvénybe nem ütköző hirdetésével, sőt a rendszeres, csendes felvonulást elébe helyezzük duhaj csoportok gyülekezésének, de a szociálisták vezetői csak a rendőrség tapintatos eljárása révén kerültek el a komoly összeütközést, melynek felelőssége mindenesetre a polgármester tilalmát megszegő szociálistákat terhelte volna.

Ugyanis a menet megindulásánál jelen volt rendőrsparancsnok látva azt hogy a kiadott rendelet ellenére felvonulás készül, segítségért szaladt a közel honvédszárlaktanyába, hol a legénység már lóra is ült, mikor az ügyletes rendőrfogalmazó, Orosz László leintette a beláthatatlan következményekkel járó beavatkozást.

Ezután a fentebb megjelölt utirányon teljes rendben vonultak ki a munkások a Nagyerdőre, hol Erdélyi tb. kapitány hatósági kiküldött jelenlétében megtartották a gyűlést, melyen a bejelentett szónokok Müller, Grünfeld és Gál István beszédekben és versben méltatták május elsejének, a munkások ünnepének jelentőségét.

Már vége volt a gyűlésnek, mikor felsőbb utasítás folytán valami 22 rendőrvonult ki a Nagyerdőre. Szerencsére elég későn érkeztek ahhoz, hogy az egész napon át tapintattal és eberséggel fenntartott rendet meg ne zavarhassák.

Egyébiránt csendes volt a vörös május. Komolyabb jellegű összeütközésre sehol nem került sor, hogy a felvonulást nem oszlatta szét karhatalommal a rendőrség az az ésszerűség legelemből követelménye volt, mert a 22-23 főből álló rendőrlégénység ugyanis tehetetlen lett volna a közel 1000 főből álló munkáscsoporttal szemben, a katonai beavatkozásra és az esetleg azzal járó, következmények előidézésére pedig — nem volt kellő ok.

A felvonulás rendezőit egy rendőrbiztos feljegyezte s most ezek fognak felelni a polgármester tilalmanak megszegéséért.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Május 2 szombat; *Lady Windermere legyezője*, színmű, először, B bérlet.

Május 3 vasárnap: *A doktor ur bohózat* este *Lady Windermere legyezője* színmű C bérlet 174.

Május 4 hétfőn, *Szep Helena*, daljáték, Pálma y Ilka felléptével, Felemelt árak, s bérletszünet.

Május 5, kedd: *Huszársíny*, népszínmű, Pálma y Ilka felléptével C, bérletszünet.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó

blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy

választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél

női- és gyermek felöltő áruházában
Főtér, a Hungária kávéházmellett.

Tavaszi újdonságok!

szolid árak mellett.

— (Ujabb Pálmay-esték. Rendkívül nagy az érdeklődés Pálmay Ilka újabb két vendégszolgálatára. Két híres szerepében lép fel, hétfőn az örökszép zenéjű Szép Helénában; kedden a Huszáresiny népszimfijában. A Pálmay-esték után még hat előadás lesz az évadban, mely vége felé igazi sikerrel lendült fel.

— Lady Windermere legyezője. Wilde Oszkár színműve, a Lady Windermere legyezője megérdemli az általános figyelmet. Nagyon érdekes darab, mely tele van szép és hatásos jelenetekkel és megindító helyzetben mutat be egy asszonyt a ki könnyelmű életéért úgy lakol, hogy le kell leányáról örökre mondania, — Wilde Oszkár színművére, melyet ma este mutat be a színház, felhívjuk a közönség figyelmét.

H I R E K.

N a p l ó.

- Sportház nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.
- Május 2—3. Debreceni lóversenyek.
- Május 6. A községi iskolaszék ülése délután 5 órakor.
- Május 6. Az egészségügyi bizottság ülése délután 4 órakor.
- Május 7. Rendkívüli közgyűlés a városházán.
- Május 11. Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9 órakor.
- Május 11. Utolsó előadás a színházban.
- Május 12—13. A nőegylet műkedvelő előadásai.
- Május 13. Hajdúvármegye állandó választmányi ülése d. e. 9 órakor.
- Május 15. A vármegye tavaszi közgyűlése.
- Május 18. Polgármesterek országos gyűlése.
- Május 21—22. Országos ifjúsági tornaverseny.
- Május 22. A város Rákóczi-ünnepé.

Debreceni séták.

Májusi élet.

A debreceni élet ugyancsak zajos, tarka és érdekes lesz május hónapjában. Szinte szokatlanul mondható az az elevenség, mely ebben a virágos, üde, szép hónapjában az évről reaszakad Debrecen városára.

Igazán térdig járhat a rózsában, kukk, aki szereti a változatosságot és a szórakozást.

A hónap első eseménye a két napos lóverseny lesz, melyre ideözönlött mesze vidékek uri népe. Záró ünnepül pedig pünkösdi piros betűi virítanak a hónap legvégén.

Közben gyűlést tart a város, a vármegye. Idegyülekeznek az ország összes

polgármesterei, azután kétezernél több diák tornája érdemel figyelmet. Elmegy a szintársulat és helyét nyomban elfoglalják a műkedvelők, a kik mindjárt komolyan készek játszani, mihelyt jótékony célról van szó.

A református egyházkerületi közgyűlés felette érdeklő a kálvinista Róma közönségét, viszont a katolikus vallás hívei szűz Mária különös dicsőítésére szentelik egész május hónapját — a májusi Mária-ájtatosságokon, melyek tegnap reggel megkezdődtek.

A város Rákóczi-ünnepé is ebben a hónapban lesz. Nincs ugyan remény arra, hogy ez az ünnep kiesapjon a rendes mederből és lerázva az ugynevezett hivatalos, diszgyűléses, disz-szónoklatos keretek nyúgait, az egész város minden rendű és rangú lakosságát magával ragadja s valamely nagyszabású népnep hazafias fényében oivadjon össze, de azért lelkünk mélyéből örvendünk kell, hogy Debrecen városa szintén fölemeli, meglengeti a Rákóczi-lobogót.

A hónap utolsó napján egyébaránt megkezdődnek a budapesti nyári kirándulások is, melyeket az ország különböző vidékeire s ezek közt Debrecenbe pünkösdtől kezdve minden héten rendezni fog a m. á. v. menetjegyirodája.

Az utazások előrajzában ott szerepel Debrecen és a Hortobágy megtekintése. Minden szombaton jöhetnek a kirándulók, a kik itt a Budapesten váltott jegyért Hauer Bertalan fogadjában elsőrendű ellátást, a Hortobágyra kalauzt a városban kocsit is kapnak.

Zajos és élénk lesz tehát a májusi élet Debrecenben.

A debreceni lóversenyek.

Május 2 és 3.

Debrecen közönségének nyugodt kedélyét, higgadt gondolkodásmódját legjobban jellemzi a debreceni két napos lóverseny meeting. Más városban ez idő alatt műsorokat, versenylapokat, áruló gyermekek ordítják tele az utcákat — a kávéházakat, szalonokat, társasköröket ellepi tippekre vadászó kellemetlen fiatal urak, kiknek szívesen szolgálnak tanácsos allovakhoz szörnyűséges módon értő gyógyszerészek, orvosok, hegyekkel előbb vérfagyasztó párbajok keletkeznek amiatt, hogy Pityke II.-nak apja Uszónadrág I. volt-e, avagy Hirs-kontra.

Debrecen külső képe változatlan mint egy diplomataé. Pedig a verseny napján kenterben igyekszik boldog boldogtalan a versenypálya felé, gukkeres fiatal urak izgatottan lesik a pálya tulsó

felén robogó rikító színű dresszeke, a hölgyek pedig kipirult arccal éljenzik a lihegő győztes ló hátán gubbaszkodó gentlemant. De csak a verseny napján!

Szóval nálunk nem közönség a lóverseny, nem epedve áhitott szerencsejáték, hanem kellemes szórakozás, mit el nem mulaszt egyetlen társaságban forgó debreceni sem. Nálunk nincsenek lóverseny hiénák, de a versenypályán ott van egész Debrecen.

Egyébként a most szombaton tartandó itteni lóversenyekre vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük: A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján Pallagi Béla ur teljesíti. Ezen versenyek alatt a totalisateur 5 koronás és tíz koronás pénztárakkal fog — a gyepen felállított helyiségben működni. A gyepen tehát a nyergelő istállóhoz is csak egyleti jelvényről vagy tribün előtti tere szülő jeggyel lehet menni. De azért a sikversenypályán való közlekedésre a tribün előtti tere szülő jeggyel bírók feljogosítva nincsenek! A totalisateur bódéhoz a gyepről egyenesen, míg a páholy s zártszék helyekről a tribün épületét kívülről megkerülve lehet jutni. Helyárok a falragaszokon és versenyszorokban részletesen vannak hirdetve. Kellemetlenségek elkerülése végett felkérjük a versenyeken résztvevő közönséget, hogy beléptijegyét láthatólag viselni szíveskedjék. A versenyek kezdete mindenkor délután pontosan 2 órakor. Hideg ételekről és hűtőkről a Bika szálloda előnyösen ismert vendéglőse fog gondoskodni. A helyi vaspálya gőzmozdonyu vonatai (a hatvan-utcai vonalon) a versenyek alatt a Bika szállodától a lóvásártérig déli egy órától folytonosan közlekednek. A pályatért környező árkon keresztül törni, ültetvényeket rongálni és a gyepet gázolni büntetés terhe alatt tilos.

* **Thaly Kálmán Debrecenben.** Május 22-én ünnepli Debrecen városa a kurucszabadságharc hajnalhasadásának 200 éves évfordulóját. Ez alkalommal, mint már jeleztük, *Thaly Kálmán* fogja a diszbeszédet tartani. A kiváló történet-tudós, a Rákóczi korszak legjobb ismerőjét, Debrecen város nagy nevű országos képviselőjével az ünnepre rendező bizottság erre vonatkozó határozatát tegnap tudatta *Kovács József* polgármester egyszersmind a város közönsége nevében meghívta a debreceni ünnepekre.

* **Eőléptetések a katonaságnál.** Öfélése a következő tényleges szolgálatban levő tiszteteket léptette elő a helybeli harmadik honvéd gyalog ezrednél. Őrnagygyá Machek Gusztáv I. oszt. századost, I. oszt. századossá Buzás Miklós II. oszt. századost, II. oszt. századossá Balla Jenő és Dingha Sándor főhadnagyokat, főhadnagygyá Julier Ferenc hadnagyot, I. oszt. főállatorvossá Krámer Lajos 2. hon-

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja **HARMAT CRÉME**

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot hasmivasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sörny, szepes s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat créme ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arczperát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rongja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és créme színben. Próbadozozka Harmat powder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

védhuszárezredbeli II. főállatorvost, állatorvossá Herknek Péter alállatorvost. — A közös hadseregben: Philipp Ferenc és kir. 39-ik gyalogezredbeli őrnagyot alvezredessé; báró Weun Ferenc és kir. huszárezredbeli I. oszt. századost pedig őrnagygyá.

* **Elhelyezések.** A honvédelmi miniszter a harmadik honvéd gyalogezred kötelékéből a következő tiszteket helyezte el: Borbély Ferenc századost a besztecebányai 16. gyalogezredhez, Rab Akos főhadnagyot a lugosi 3. honvéd gyalogezredhez és Polnisch Jakab főhadnagyot pedig a miskolci 10. honvéd gyalogezredhez.

A harmadik honvéd gyalogezredhez pedig a következő tiszteket lettek áthelyezve: Hollósi Tihamér százados a budapesti 1-ső honvédezredtől, Sonnecker Sándor főhadnagy a nagykanizsai 20. honvédezredtől, Ujházi Andor főhadnagy az eszéki 28. honvédezredtől, Klein Jenő főhadnagy kezelőtiszt a szegedi 5. honvédezredtől és végül Schuster Brun. hadnagy kezelőtiszt a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezredtől.

* **Áthelyezés.** A honvédelmi miniszter báró Maasburg Kornél huszárhadnagyot a váci 6. honvédhuszár ezredtől Sárosy László főhadnagyot II. oszt. századossá előléptetett mellett a debreceni 2. honvédhuszár ezredhez helyezte át.

* **A Duna-ünnep és Debrecen.** Nagy érdeklődés mutatkozik a fővárosban rendezendő Duna-ünnepség iránt az országban mindenütt s így természetesen Debrecenben is, a hol külön jegyárúsirodája lesz a vállalatnak még pedig a Fonciére vasuti jegyirodájában. Itt lehet ugyanis az ünnepélyre jegyet kapni, ugyisint mostanától kezdve vasuti jegyek is kaphatók a m. á. vasutak összes vonalaira. A Fonciére ismertető füzeteket is becsajjtott ki a Duna-ünnepségekre.

* **Huszezer korona tüzelőfából.** A város határait levő utszéli fákat egyre irtják, miután azok helyett új esemetei fák nőnek. A múlt évi irtást apródonként árvereztette el a város. Közel 1600 esemő fát becsajjtott így áruba, melyekből a város házipénztárába több mint 20000 korona folyt be apránként.

* **Vigéjárs.** Az ország minden helyéről felhangzik a lapokban a panasz az utazó ügynökök ellen, a kik a helyi, vidéki iparosoknak, tehát egyes városok adófizető polgárainak nagyon sok kárt tesznek, kijátszva mindenféle furlanggal a megrendelések gyűjtését eltiltó törvényeket. Több fővárosi cégnek. Budapest főváros hatósága helyhatósági rendelettel megengedte, hogy a helyi ipar termékekre megrendeléseket gyűjtsenek, de bizony ezen cégek utazói idegen árukkal is kereskednek. Nem régen egyik budapesti szabó cég valóságos elárasztotta körleveleivel a vidéki városokat, így Debrecen is, melyben ruha megrendelésre szólítja fel a közönséget, de nem csak magyar hanem külföldi szöveteket is ajánl. Több kereskedelmi ügynök járt kelt Debrecenben mostanáig azonban a vigécek kor szakának vége szakadt. Kovács József polgármester tekintettel a debreceni iparosok és kereskedők jól felfogott érdekeire szigorú rendeletet adott ki az utazó ügynökök vendégjárása ellen, a mit jó lesz megszívlelni a rendőrségnek is.

* **Semmi és kettő.** Két vasuti munkás beugott tegnap, Ma azután bementek a raktárba, hogy dolgozzanak, A raktárfőnök meglátta, hogy részegek és rájuk rivall,

— Milyen állapotban vannak maguk? A munkások nem felelnek, de az egyik odaszól a másikhoz:

— Te, én nem látom a főnököt *
— Nem baj — mondja a másik — én meg kettőt is látok,

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Luczi Istvánné szül. Bályi Juliánna ev. ref. 62 éves, Boros Juliánna gör. kath. 17 éves, Kurucz Gyula ev. ref. 27 éves, Bujdor János ev. ref. 4 hónapos, Nábrádi Gáborné szül. Gyulai Juliánna ev. ref. 28 éves.

* **Munkakereső emberek.** A városi munkaközvetítő hivatalnak tegnap 30—40 szilágysági oláh munkás ajánkozott mindenfelé tavaszi munka elvégzésére, akár napi, akár heti díjfizetés mellett. A város gazdasági tanácsi hivatalánál levő munkaközvetítő hivatal ez uton hozza ezt a gazdaközönség tudomására. A kinek munkásra van szüksége a 30—40 munkásért jelentkezhetik Király Gyula tanácsosnál, a városházán.

* **Új díjszabás a debrecen-derecskenagylétfai vonalon.** Ezen vasuton július hó 1-én új személydíjszabás lép életbe mely által a menetdíjak némileg felemeltek és melylyel az 1900 évi április hó 1-én életbelépett díjszabás érvényen kívül helyezettik. Az új díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsirodájában (Budapest. Csengery utca 33 sz.) 20 filléért kapható. Az igazgatóság.

* **A magy. kir. Közlekedési Múzeum Budapestben,** a Városligetben, mint eddig, úgy a folyó évben is, május hó elejétől, október hó végeig, minden hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 9—12-ig, délután 2—6 óráig, továbbá vasárnapon délelőtt 9—12 óráig lesz nyitva a közönség számára. A múzeum látogatása ingyenes.

* **Kinek a gondja,** Egy vidéki ügyvédnek a kliensét a törvényszék még az új bünvádi perrendtartás ideje előtt halálra ítélte. A vádlott természetesen elbusult ezen, de a védője vigasztalta.

— Ne gondoljon vele kigyelmed, Ad száz pengőt, A többi az én gondom,

A kliens fizetett, az ügyvéd főlebbezett, de bizony a tábla helybenhagyta az ítéletet. A vádlott ismét busan kérdezte a védőtől, hogy mit csináljon.

— Ne gondoljon vele kigyelmed, Ad kétszáz pengőt, A többi az én gondom,

A vádlott újra fizetett és a védő főlebbezett, A Kuria azonban épúgy mint a tábla helybenhagyta az ítéletet,

Amikor ezt a törvényszék elnöke kihirdette megszólalt a vádlott,

— Főlakasztanak,

— Hm? — bólintot az ügyvéd,

— No már most mit csináljunk? — kérdezősködött a vádlott,

— Az már a kend dolga! — szólott a védő,

* **Hirdetési függöny a színházban.** A debreceni színházban létesítendő színházi függönyre az ajánlatok beadására kitűzött határidő tegnap este járt le. A beküldött ajánlatokat pedig ma fogják felbontani. A hirdetés függönyre mindössze 2 ajánlkozó akadt.

* **A kölcsönös-segélyező egylethez** megfelelő előképzettséggel egy gyakornok kerestetik.

Válópör a perzsa sah miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap fejezték be azt a válópört amely körülbelül másfél évig húzódott a budapesti törvényszék előtt. A férj ifj. Kr. E. miniszteri fogalmazó, felesége pedig a király volt főhadsegédének feltűnő szépségű leánya. Kr. angolosan öltözködik s a felesége feltűnő szép asszony, s a löversenyeken valósággal bálványozták.

Egy év múltán az asszony egyedül járt már mindenhol, ami nem csak ismerősei, de érdeklődői körében is feltűnést keltett. Ennek előzményei érdekes dologra vezethetők vissza.

Tudvalevő, hogy ezelőtt két évvel a perzsa sah magyarországon járt. Itt időzése közben megismerkedett a főrangú világ előkelőségeivel, ezek közt ifj. Kr. nak szép magas természetű feleségével is. A perzsa sahnak rendkívül megtetszett a szép asszony. Többször összejöttek azokon az estélyeken, melyeket a sah adott főrangú vendégei tiszteletére.

A sah utóbb Karlsbadba utazott. A szép asszony ez időtájt sokat panaszkodott urának megrongált egészségéről és kérte engedje meg neki, hogy a nyarat Karlsbadban egyedül tölthesse. A férj szívesen beleegyezett, annyival is inkább, mert a neje és közte egyre feszültebb lett a viszony. Ott a fürdő helyen mikor megérkezett, mintha előzetes megállapodás lett volna köztük, a perzsa sah udvarával várta az asszonyt. Mindenki azt beszélte, hogy a Sah felesége. A fürdővendégek állandó tereferelése, sutogása végre más irányban fordult s a Sah ott hagyta a földi paradicsomot és haza utazott Persiába, a szép asszony pedig Pestre az urához.

A férj és asszony örökösen zsörtölődtek, mikor pedig megtudta a Karlsbadban történeteket, az asszony elköltözött ura házához s egyik közeli rokonának házába ment lakni, társalkodónőjével. — Persiából nap-nap után érkeztek a drágaszőnyegek, butorok, azonkivül pénz is.

A válópört is megindították, melynek során rendkívül érdekes dolgok kerültek napvilágra. A válópört alatt az asszony kiutazott Persiába is ahol a Sah fejedelmi vendége volt. A válópört rendkívül lassan folyt, Tegnap végre befejezték és kimondta a törvényszék a felforgó okok alapján a válást. Az asszony be sem várva a válópört befejezését, még a múlt héten mindent összepakolt és három perzsa udvari ember kíséretében örökre elhagyta Magyarországot és kiment Persiába, a hol már epedve várja a perzsa Sah.

TÁVIRATOK.

A szabadelvűpart egysége.

Budapest, május 1. A mai napon beállott törvényen kívüli állapot természetesen élénk beszéd tárgya a politikai körökben. Az összes pártklubokban ma este erről folyt a szó. A szabadelvűpart kör helyiségei egészen megteltek, megjelentek csaknem az összes miniszterek. A párt feltűnően tüntetett Széll Kálmán és kormánya mellett s kétségtelen, hogy a párt egysége megerősödött s az egész párt egyértelműen támogatni fogja a kormányt a válságos helyzetben.

Gabona tőzsde.

Budapest, máj. 1. Buzakinál mérsékeltebbé vált, korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 12.000 méter nézve került forgalomba tartatlan árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok

Idő: szép.

Buza áprilisra	0 00—00
májusra	7.74—75.
októberre	7.52—53.
Rozs áprilisra	0 00—00.
októberre	6.54—55.
Zab áprilisra	0 00—00.
októberre	5.59—60.
Tengeri májusra	6.27—29
júliusra	6.30—31
Repce augusztusra	12.50—1260.

LEGUJABB.

Völfling Lipót öcsese.

Egy áthelyezés regényes háttere.

Völfling Lipótnak a szerelmes ex-főhercegnek vére megnyilatkozott fivérében is a ki szintén a polgári régiókban, fenséges rangján széditően alul kereste a boldogságot. Hogy ez a ballépése ne juttassa őt oly messzire, mint rangjavesztett bátyját, az udvar most jó előre akar tenni ellene. Az udvar ezen legújabb intimitásáról a következőket táviratozzák Bécsből.

A katonai Rendeleti Közlöny mai száma közli, hogy József Ferdinand főherceg, (Völfling Lipót fivére, a ki Salzburgban a 4. sz. Tiroli esázarvadászvezrednél, mint őrnagy szolgált, alezredessé lépett elő és saját kérelmére a Laibachban állomásozó 26. gyalog ezredhez helyeztetett át.

A bécsi Zeit ehhez az áthelyezéshez a következő kommentárt fűzi:

Az áthelyezés, a mint biztos forrásból értesülünk, nem a főherceg kérelmére hanem a felség egyenes parancsára, Lajos Viktor főherceg informálása folytán történt.

Altalános tudva volt, csak az udvar előtt volt eddig ismeretlen, hogy a fiatal főherceg feltűnően kerül az arisztokrata családokat: arisztokrata és nemesi származású tisztjait teljesen negligálta; ha pikniket rendezett, arra csak polgári családokból való tiszteket hívott meg.

Ez maga is bűn volt a felsőbb körök szemében. De e mellett a főherceg feltűnően sokat járt egy salzburgi magasállású tisztviselő családjához, s a tisztviselő leányával sokat foglalkozott. Attól tartottak, hogy a főhercegnek ez a szórakozása utóbb a bátyjához hasonló mesalliance-ssal fog végződni.

Ezért a főherceget hosszabb egyiptomi tanulmányra küldték, de mikor visszatért, folytatta régi szokásait, a demokráta érzések nyilvánítását s ismét sokat járt a már említett urileányhoz.

Ez volt az oka, hogy József Ferdinand főherceget saját kérelmére áthelyezték, részben hogy elvonják a leánytól, a kibe talán már szerelmes is volt, azután meg, hogy büntetésben részesítsék.

NYILT-TÉR.)

Fix fizetéssel

alkalmaztatnak oly intelligens, megbízható egyének (nők is), kik gyermekbiztosítások szerzésével kívánnak foglalkozni. — Czim megtudható a kiadóhivatalban.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, szombaton, május 2-án, bérlet (B) Lady Windermere legyezője

Színmű 4 felvonásban.

Holnap, vasárnap két előadás, délután:

A doktor ur.

Vigjáték 3 felvonásban.

Este, rendes helyárrakkal, bérletszünetben Lady Windermere legyezője

Színmű 4 felvonásban.

Lóverseny.

Belépti jegyek a május hó 2-án szombaton és 3-án vasárnap Debrecenben tartandó lóversenyekre Szent Királyi Tivadar ur műiparáru kereskedésében (városház-épület) kaphatók.

Eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribün rajza tájékoztató szolgál.

Helyárrak egy napra: Páholy (4 ülésel) az első vagy a második sorban 16 korona. Zártszék 2 korona, Ülőhely 1 korona. Álló hely 40 fillér. Lovasjegy (a pályakör belsejébe.) 4 korona. Belépti jegy a tribün előtti térre egy napra 6 korona, két napra 10 korona. Tribün előtti térre szóló belépti jegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tisztelvényesek és önkéntesek számára 4 korona. Versenysorozatok (program) egy példány ára 20 fillér; ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a magy. kir. főtőzsdében kaphatók. — Totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás tételekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők. — Kellemtelenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönséget, hogy belépti-jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.

Hajdu megye EGYEK köz-
ségben egy uri lakás.
melyben 4 szoba, konyha,
kamara stb. mellék helyi-
ség van — 4000 koroná-
ért eladó. — A község jó
levegőjű, egészséges vidé-
ken van. a Tiszához fél-
órányira: posta, vasút,
távirda helyben. Külön-
sen ajánlható nyugdíjas
hivatalnokok és katona-
tiszteknek. — Bővebb ér-
tesítést ad KUHÁNYI La-
jos jegyző Egyeken. —

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Hírlap és Sorsjegy árudámat

folyó évi május hó 1-től, Arany János-utca 9. sz. alatt levő saját házamba helyezem át.

A legközelebbi f. évi május 15-iki huzásokra ajánlom:

4%-os Magyar jelzálog hitelbank igérvényeket.

Főnyeremény: 70.000 korona.

3%-os Osztrák földhitel igérvényeket.

Főnyeremény: 90.000 korona.

Ára darabonként 4 korona.

Ajánlom továbbá:

M. KIR. SZ. OSZTÁLYSORSJEGYET

huzások május 22—23.

Főnyeremény 60.000 korona.

— Ára egynyelcadnak 1 korona 50 fillér —

Teljes tisztelettel KATZ JAKAB.

Magy. kir. államvasutak

Budapest-balparti üzletvezetőség
13366/903 sz.

Pályázati hirdetmény.

A garamberzece-lévai h. é. vasuton előállítandó a., egy 1.0 m.-es és egy 2.0 m.-es uti áteresztő építése, b., egy 4.0 m. nyílású hidnak 10.0 m. nyílású hiddá és egy 6.0 m. nyílású hidnak 20.0 m. nyílású hiddá leendő átalakítása körül végrehajtandó munkák biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk. Ugy az a., valamint a b., pont alatt felsorolt létesítményekre külön-külön ajánlat is benyújtható. A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó tájékoztató adatok, valamint a munkák végrehajtását szabályozó részletes feltételek az alólírott üzletvezetőség pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében. (Teréz-körut 62. szám I. emelet) továbbá a lévai osztálymérnökségnél (Léva Kálmán-ut) a hivatalos órák alatt megismerhetők s ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bolygózott ajánlatok f. évi május hó 30-án déli 12 óráig általános osztályunknál (Teréz-körut 62. sz. I. em. 6. ajtó sz. a.) nyújthatók be alábbi felirattal „Ajánlat a garamberzece-lévai h. é. vasuton előállítandó és átalakítandó műtárgyakra.”

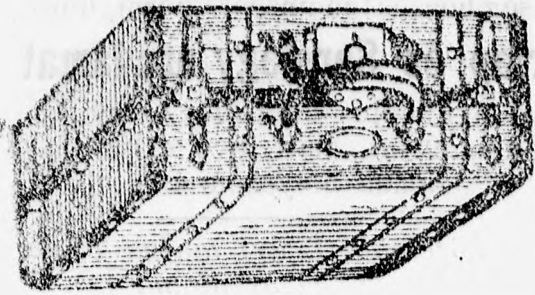
Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. május hó 29-én déli 12 óráig az a) pont alatt felsorolt munkákra 300 azaz háromszáz, a b) pont alatt felsorolt munkákra 500 azaz ötszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban budapest gyűjtőpénztárunknál (Teréz-hörut 62. sz. földszint) lefizetendő. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti illetve bécsi tőzsdei tíze négy napnál nem régebbi árfolyam szerinti, de névértékét meg nem haladó értékben fogadhatnak el.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk
Budapest, 1903. április havában.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

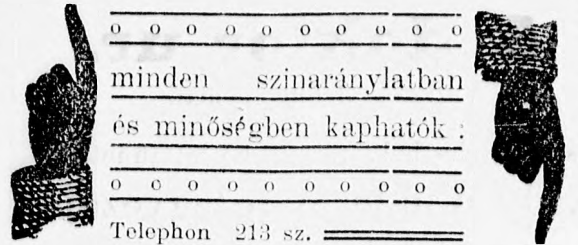
Lovagló és utazási ezikkek, haj, ruha-, fog- és körömkefék, szappanok, illatszerek, pénz- és szivartárczák, angol és solingeni zsebkések és ollók, legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparáru üzletében.

Szobapadló-máz

és

Parquette-kenőcsök

minden színezéssel és minőségben kaphatók

Telephon 213 sz.

Komlóssy Lajos

fűszer és gyarmatárak kereskedése.
Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Paczelt János virágkereskedése
alkalmi ajánlata Debrecenben

Konyhakerti és virágmagvakat legjobb és legszebb fajokból.

Spárga gyökér, három évesek, száza 4 korona. — Eper palántok, legjobb fajokból, száza 4 korona.

Gyümölcslákat és diszbokrokat, Gycine és Bignonia futó növényeket, cserepekben nyíló virágokat, csokrokat és koszorúkat legszebb kivitelben. — Magos törzsi két éves rózsafákat, friss hónapos retek és salátát.

Szíves megrendeléseket kéri:

Paczelt János.

Szíves tudomásul!

Régi, avult ásványvizek, ha nem lennének is ártalmasak az egészségre, annak hasznára semmi esetre sem szolgálnak többé, mert az ilyen ásványvizeknek éppen a legértékesebb alkotórészek: gyógyító erejük hiányzik, ez okból lelkiismeret-sugallta kötelességemnek tartom és

legfőbb gondomat képezi, hogy t. vevőimnek mindig a legfrissebb töltésű ásvány- és gyógyvizekkel o

szolgálassak, mely célból megrendelésemet eleve úgy osztom be, hogy az egyes vízfajok a forrástól rövid időközben érkeznek raktárra.

Tisztelettel

KOMLÓSSY LAJOS
fűszer és ásványvizkereskedő

Telephon 213. sz. Piacz—Hatvan-u, sarok.

Magy. kir. államvasutak

5640003 szhoz „B.”

Pályázati hirdetmény.

(tüzifa szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a kezelése alá tartozó vonalak részére 1904. évi. január 1-től egy, kedvező árak elérése esetén azonban öt évre is terjedhető időre évenként szükséges 126000 köbméter egy méter hosszúsága kemény hasábos és mintegy 60000 köbméter egy méter hosszúságú dorongtüzifa, vagy félméter hosszúságú puha vagy kemény szelideszka szállításának biztosítása céljából ezzel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok f. évi május hó 28-ig benyújtandók, a bánatpénz pedig május 27-ig leteendő.

Az ajánlattételre vonatkozó egyéb határozmányok, valamint a szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál, vagy az üzletvezetőségeknél betekintheők illetve a budapesti nyomtatványtárunknál megszerezhetők.

Budapest 1903 április hóban

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjaztatik)

Schicht-szappan

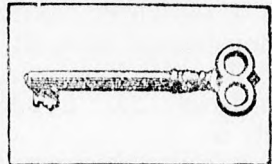
„szarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Miért szenved? mikor önként a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebknél is kitérés van és majd nem mindig elkerülhető a fájdalmas operációt vagy amputációt. ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsöt

Használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalom enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata a gyermek ágyasok mellbajánál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, sebknél lábakon csontokon, sebknél, sósosuz, dagadt lábknál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncolt sebknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, hemokdara, tövis stb; mindenféle daganat kénövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál körmöregnél körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbbet lábknál. Eget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb, stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. Tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető: Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyáznia hogy minden tégelyen a cég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada beégetve legyen.

THIERRY A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosai ajánlt hasonló, de hatástalan szerket használni, melyekért csak legteljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerrel, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni.

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada

Rehitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest; Török J. gyógyszerész Zágrábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C. gyógyszerésznél